

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **S. H.**, zast. advokátkou Mgr. Martinou Šamlotovou, Milady Horákové 1957/13, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4 – Nusle, proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 11. 2020, čj. MV-151272-5/SO-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 20. 4. 2021, čj. 65 A 121/2020 - 53,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (stěžovatel) je státním příslušníkem Republiky Severní Makedonie. Do ČR přicestoval v roce 2005. Povolení k trvalému pobytu získal v roce 2012. Rozhodnutím ze dne 16. 7. 2020 Ministerstvo vnitra zrušilo stěžovateli platnost povolení k trvalému pobytu [výrok I; § 77 odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky]. Dále ministerstvo stěžovateli stanovilo lhůtu k vycestování z území v délce 30 dnů od právní moci rozhodnutí a zároveň mu udělilo výjezdní příkaz s platností 30 dnů od právní moci rozhodnutí (výrok II). Stěžovatel se odvolal. Žalovaná rozhodnutím ze dne 17. 3. 2021 odvolání zamítla. Stěžovatel se proti rozhodnutí žalované bránil žalobou, kterou krajský soud zamítl.

[2] Stěžovatel podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že správní orgány vysvětlily, proč v jeho případě převážil zájem na zachování veřejného pořádku nad jeho soukromými právy. Ministerstvo neprovedlo poměrování stěžovatelova práva a veřejného zájmu. Stěžovatel mj. upozorňuje, že v ČR žije od 13 let, má zde rodiče a další příbuzné a do české společnosti se integroval. V Makedonii má sice manželku a dítě, avšak jen proto, že v ČR neúspěšně žádaly o pobytový titul.

[3] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

[4] Kasační stížnost není důvodná.

[5] Dle § 77 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců ministerstvo zruší platnost povolení k trvalému pobytu, *jestliže cizinec opakovaně závažným způsobem naruší veřejný pořádek nebo práva a svobody druhých anebo je důvodné nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu, a to za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince.*

[6] Jádrem tohoto sporu je, zda správní orgány dostatečně zdůvodnily svůj závěr, že rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu stěžovatele *nepřiměřeně nezasáhlo* do jeho soukromého či rodinného života.

[7] V této souvislosti NSS připomíná, že přiměřenost zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života zkoumá tak, že poměřuje „něco k něčemu“, v tomto případě veřejný zájem na bezpečnosti státu a ochranu veřejného pořádku k soukromému a rodinnému životu stěžovatele (podobně rozsudek ze dne 6. 8. 2013, čj. 8 As 68/2012 - 39, bod 35 a tam cit. judikaturu). V tomto případě na jedné straně stojí opakovaná trestná činnost a další hrozby spojené s osobou stěžovatele, na straně druhé pak stěžovatelův zájem setrvat s rodiči v ČR, přemístit z Makedonie svou manželku a nezletilé dítě do ČR a zde dále žít a pracovat.

[8] Stěžovatel v žalobě vznesl námitku nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí co do závěru, že zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu ho nepřiměřeně nezasáhne na právu na soukromý a rodinný život (bod III, s. 3 žaloby). Tuto námitku krajský soud vypořádal v bodu 16 napadeného rozsudku. Vysvětlil, že ministerstvo se dopady rozhodnutí do stěžovatelova rodinného života zabývalo. Ministerstvo také přezkoumatelným způsobem vysvětlilo, proč v tomto případě převážil veřejný zájem na ochraně veřejného pořádku nad právy stěžovatele.

[9] NSS s tímto hodnocením souhlasí. Rozhodnutí správních orgánů vydané v prvním a druhém stupni tvoří jeden celek. Proto obsah obou rozhodnutí je nutné vnímat v jejich vzájemné souvislosti. Odvolací orgán může argumentaci správního orgánu prvního stupně doplnit. A naopak mezery v odůvodnění rozhodnutí o odvolání, které by jinak způsobovaly jeho nepřezkoumatelnost, mohou zaplnit argumenty obsažené již v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (např. rozsudky ze dne 19. 11. 2009, čj. 1 Afs 88/2009-48, č. 2646/2012 Sb. NSS, bod 26 a násl.; a ze dne 31. 10. 2014, čj. 6 As 161/2013 - 25, *LASSELSBERGER*, bod 14). V tomto případě stěžovatel tvrdil zejména nepřezkoumatelnost závěrů rozhodnutí ministerstva, aniž se přímo vyjádřil k rozhodnutí žalované Komise. NSS přihlédl k tomu, že v otázce hodnocení přiměřenosti je rozhodnutí ministerstva mnohem podrobnější než rozhodnutí žalované. Stěžovatel totiž v odvolání neuplatnil žádnou „kvalitnější“ námitku nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí. Proto se NSS při hodnocení námítky přezkoumatelnosti správních rozhodnutí zabýval zejména tím (i když ne výlučně), co v rozhodnutí uvedlo ministerstvo jako správní orgán prvního stupně.

[10] Ministerstvo zahájilo řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu, jelikož obdrželo informaci o pravomocném odsouzení stěžovatele. České soudy ve třech případech pravomocně uznaly stěžovatele vinným ze spáchání trestných činů:

- přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 3 trestního zákoníku, za což mu soud uložil trest odnětí svobody v trvání 30 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu 4 let (rozsudek Okresního soudu v Prostějově ze dne 15. 1. 2018, sp. zn. 1 T 43/2017, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 17. 4. 2018, sp. zn. 8 To 54/2018). Stěžovatel na podzim 2016 lstivě pod smyšlenou záminkou potřeby uzavřít přívod vody v bytě vylákal klíče od poškozené, která byla hospitalizována. Poté vnikl do jejího bytu, odkud odcizil finanční hotovost ve výši téměř 300 tis. Kč. Poškozená byla navíc starší osobou. Stěžovatel se k činu ani po přímé konfrontaci s poškozenou nepřiznal a před konáním hlavního líčení se ji snažil ovlivnit.

pokračování

- přečin neoprávněného zásahu do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru podle § 208 odst. 1 trestního zákoníku, za což mu soud uložil trest obecně prospěšných prací ve výměře 150 hodin; trest byl vykonán ke dni 11. 12. 2019 (rozsudek Okresního soudu v Olomouci ze dne 5. 10. 2018, sp. zn. 4 T 157/2018, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 5. 3. 2019, sp. zn. 68 To 381/2018). Stěžovatel užíval nebytový prostor od prosince 2016 do ledna 2018 přesto, že mu civilní soud uložil povinnost tento prostor vyklidit a odevzdat poškozené. V tomto sporu sice stěžovatel uznal, že dluží na nájemném, ale pouze z toho důvodu, že pronajaté prostory zhodnotil a požaduje náhradu. Trestní soud konstatoval, že míra společenské škodlivosti v tomto případě přesahovala mez, v níž by postačovala uplatnit odpovědnost dle jiných právních předpisů.
- přečin zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 odst. 1 trestního zákoníku, za což mu soud uložil trest odnětí svobody v trvání 14 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu 30 měsíců, tj. do 20. 8. 2022, a dále trest zákazu činnosti na dobu 30 měsíců spočívající v zákazu výkonu volné živnosti (rozsudek Okresního soudu v Prostějově ze dne 18. 2. 2020, sp. zn. 1 T 61/2019). Stěžovatel v roce 2014 nevedl daňovou evidenci DPH, čímž způsobil škodu necelých 700 tis. Kč. Nepravdivě tvrdil, že veškeré účetnictví předal účetním, neposkytl součinnost účetní ani správci daně.

[11] Ministerstvo vedle těchto zjištění dále uvedlo, že stěžovatel byl dvakrát postižen za přestupek proti zákonu o silničním provozu. České soudy zaměstnává nejen trestnou činností, ale i občanskoprávními a exekučními spory. S orgány veřejné správy nespolupracuje, na rozhodnutí zpravidla reaguje tak, že řízení dále protahuje. Má sklon k recidivě, nerespektuje právo, a naopak ohrožuje veřejný pořádek (s. 3 a 4 rozhodnutí). Ministerstvo nesouhlasilo s tvrzením, že popsaná trestná činnost je bagatelní, neshledalo ani, že by se stěžovatel v důsledku vykonání trestu obecně prospěšných prací napravil.

[12] Proti těmto zjištěním a závěrům ministerstva stojí právo stěžovatele na soukromý a rodinný život.

[13] NSS upozorňuje, že dle § 174a odst. 1, věty poslední, zákona o pobytu cizinců je cizinec v řízení povinen *poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí*. Ministerstvo mohlo posoudit jen ty skutečnosti, které mu byly v době rozhodování známy nebo v průběhu správního řízení vyšly najevo (rozsudek ze dne 7. 4. 2011, čj. 5 As 7/2011 - 48, č. 2412/2011 Sb. NSS).

[14] V řízení před ministerstvem stěžovatel pohříchu netvrdil téměř nic. Navzdory tomu, že ho ministerstvo opakovaně vyzývalo, aby se vyjádřil k podkladům rozhodnutí, doložil jen, že k 21. 10. 2019 vykonal necelou třetinu výměry trestu obecně prospěšných prací. A ve vyjádření ze dne 12. 6. 2020 doplnil, že změnil svůj život, neboť *„trestné činnosti se nedopouští a své dřívější jednání se snaží rychle napravit, o čemž svědčí způsob, jakým vykonal koncem loňského roku trest obecně prospěšných prací. V České republice žije od svých 13 let, prožil zde většinu svého života. Nemá se kam vrátit. Má zde zdroj obživy, rodinu a přátele. Protože získal na trestnou činnost kritický náhled a vzhledem k tomu že v České republice je dokonale integrován, bylo by zrušení povolení k trvalému pobytu nepřiměřeně tvrdým opatřením, které si aktuálně veřejný pořádek nevyžaduje“*.

[15] Ministerstvo se těmito tvrzeními pečlivě zabývalo na s. 6 až 11 rozhodnutí. Dle NSS ministerstvo zjistilo detailní informace o stěžovatelově soukromém a rodinném životě. Vzalo na vědomí délku stěžovatelova pobytu v ČR (*NSS dodává, že od věku 13 let v ČR pobýval cizinec i v případě, který řešil rozsudek ze dne 7. 11. 2018, čj. 4 Azs 285/2018 - 35*), skutečnost, že zde podnikal a že zde žijí jeho rodiče i sestra apod. Zjistilo také, že stěžovatel pobýval v ČR spolu s rodiči v Prostějově, avšak minimálně od roku 2015 se tam trvale nezdržují. Dle sdělení vlastníka nemovitosti v Prostějově z června 2018 rodina byt opustila s dluhem na nájemném, poničený a nevyklizený. V době rozhodování ministerstvo neznalo ani stěžovatelovu aktuální adresu,

resp. nebylo jasné, zda skutečně bydlí s rodiči. Stěžovatel v řízení rozhodně neprokázal, že by jeho rodiče byli na něm nějak závislí.

[16] Navíc ministerstvo zjistilo (aniž to stěžovatel tvrdil), že stěžovatel má manželku a syna. S manželkou se stěžovatel seznámil a oddal v Makedonii (svatba v září 2017), poté žili odděleně, on v ČR, ona v Makedonii. Manželka přicestovala do ČR až v pokročilém stádiu těhotenství (květen 2019) a zde porodila stěžovatelova syna (červen 2019). Ani manželka, ani jeho syn ovšem nezískali pobytový titul (NSS jen pro úplnost dodává, že stěžovatelova manželka a syn z ČR vycestovali, jak vyplývá z čestného prohlášení ze dne 17. 3. 2021 sepsaného v Gostivaru, dle kterého jsou manželka a syn na stěžovateli finančně závislí).

[17] Manželka a syn stěžovatele tedy žijí v Makedonii (což stěžovatel uvádí též v kasační stížnosti). Posuzuje-li soud přiměřenost zásahu do rodinného života, je tato okolnost pro nynější věc klíčová. Není pochyb o tom, že stěžovatel do Makedonie opakovaně cestoval a ovládá mateřský jazyk. Vazby k vlasti nikdy nezpřetrhal. Navíc za situace, kdy je stěžovatel v produktivním věku a jeho zaměstnání v ČR (práce v cukrárně) nevyžadovalo vysokou kvalifikaci, ani dle NSS nebude pro něj složité opětovně se v Makedonii integrovat.

[18] Stěžovatel nemá pravdu, že by všechny shora uvedené skutečnosti muselo ministerstvo poměřovat ještě podrobněji, než učinilo v rozhodnutí. Plně stačilo, pokud tato dílčí zjištění vyjmenovalo, zhodnotilo a následně konstatovalo, že v tomto případě je „*veřejný zájem na zrušení pobytu mnohem větší než dopad do jeho soukromého nebo rodinného života*“ (s. 9 rozhodnutí ministerstva). Povolení k trvalému pobytu je vyjma státního občanství „*nejvyšším pobytovým statutem, a pokud cizinec porušuje zákony, není ve veřejném zájmu, aby mu tento pobytový status zůstával*“, a to navzdory chráněnému (soukromému) právu stěžovatele (s. 10 rozhodnutí). Námitka nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí tedy není důvodná (viz bod [9] shora).

[19] Na tom nic nemění námitka, že se správní orgány nevěnovaly dobře, která uplynula od narušení veřejného pořádku. Tato námitka není přesná. Jisté platí, že opatření odůvodněná pomocí důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti lze přijmout vůči cizinci pouze tehdy, když se po konkrétním posouzení každého jednotlivého případu ukáže, že cizinec představoval skutečné a závažné ohrožení veřejného pořádku nikoli jen v minulosti, ale představuje jej též *v současné době* (srov. rozsudek SDEU ze dne 2. 5. 2018, *právo pobytu a obvinění z válečných zločinů*, spojené věci C-331/16 a C-366/16, EU:C:2018:296, bod 52 a tam cit. judikatura; podobně rozsudek SDEU ze dne 3. 9. 2020 ve spojených věcech C-503/19 a C-592/19, EU:C:2020:629, bod 40). Správní orgány sice mohly uvést data, v nichž stěžovatel spáchal výše popsanou trestnou činnost, avšak v tomto případě nelze toto opomenutí považovat za pochybení. Shora vyjmenované trestné činy spáchal stěžovatel v letech 2014, 2016 a 2016 až 2018. Stěžovatel trestnou činnost opakuje. Časový odstup od spáchání trestných činů do momentu rozhodnutí v této věci (ministerstvo zrušilo platnost povolení k trvalému pobytu dne 16. 7. 2020) není nijak velký. Stěžovatel se mýlí, pokud se domnívá, že páchal jen méně závažnou trestnou činnost. Dle NSS nebylo třeba jen trpně čekat, až stěžovatel spáchá další trestný čin, za který bude odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody (srov. rozsudek ze dne 24. 9. 2021, čj. 10 Azs 266/2021 - 102, bod 23). Že stěžovatel představoval k okamžiku vydání rozhodnutí ministerstva skutečné a aktuální nebezpečí pro veřejný pořádek, je v tomto případě nesporné.

[20] Rozhodně není důvodná námitka, že správní orgány měly zohlednit skutečnost, že stěžovatel zamýšlí vést rodinný život s manželkou a synem výhradně v ČR, avšak v důsledku nynějšího řízení jim české správní orgány neudělily pobytové tituly. Ani český právní řád, ani čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod neukládá státu všeobecný závazek

pokračování

respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu. Při páchání úmyslné trestné činnosti si stěžovatel mohl a měl být vědom veškerých možných důsledků, které s sebou jeho odhalení ponese, a to jak v rovině trestněprávní, tak i v rovině zákona o pobytu cizinců [nález ÚS ze dne 18. 2. 1999, sp. zn. IV. ÚS 108/97 (N 28/13 SbNU 207)]. Žil-li na území státu, jehož není občanem, musel počítat s tím, že opakované protiprávní jednání bude pravděpodobně mít za následek, že ČR ukončí jeho právo na území pobývat, případně také neudělí pobytový titul osobám, které se s ním chtějí sloučit za účelem rodinného soužití (obdobně rozsudek ze dne 22. 9. 2020, čj. 2 Azs 196/2019-27, bod 20 a tam cit. judikaturu).

[21] NSS proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalované náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. listopadu 2021

Zdeněk Kühn
předseda senátu